

МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

УДК 657.6

*Рєпіна І.М.,
д.е.н., професор кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ПАРАМЕТРИЧНА МОДЕЛЬ КОНТРОЛІНГУ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

PARAMETRIC MODEL OF CONTROLLING THE RESULTS OF INNOVATION-INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Riepina I.M.
Doctor of Economics, Professor of the Business Economy
Department SHEE «Kyiv National Economic
University named after Vadym Getman»

АНОТАЦІЯ. Стаття присвячена дослідженню сутності контролінгу та ваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Серед пайого розвитку у якості нової концепції інформації і управління. Запропонована параметрична модель контролінгу результативності іннораметрів результативності інноваційної діяльності підприємств розглянуто: впровадження нових технологічних процесів; впровадження у виробництво інноваційних видів продукції; питому вагу реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової; кількість зареєстрованих патентів; реалізацію інноваційних проектів. Результативність інвестиційної діяльності представлено за допомоги показників: освоєння капітальних інвестицій; обсяг іноземних інвестицій; інвестиційна привабливість; коефіцієнт інвестиційної результативності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: контролінг, результативність, параметрична модель, оцінювання, інноваційно-інвестиційна діяльність.

ABSTRACT. The article is devoted to the study of the essence of controlling and its development as a new concept of information and management. The parametric model of controlling the effectiveness of innovation and investment activity of business entities is proposed. Among the parameters of the effectiveness of innovation activity of enterprises considered: introduction of new technological processes; introduction into production of innovative types of products; the share of implemented innovative products in the volume of industrial; the number of registered patents; implementation of innovative projects. The

effectiveness of investment activity is represented by indicators: capital investment; volume of foreign investments; investment attractiveness; coefficient of investment effectiveness.

KEY WORDS: controlling, effectiveness, parametric model, evaluation, innovation and investment activity.

Вступ. Контролінг, як новий напрям у практиці сучасного управління підприємством переводить його на якісно новий рівень, об'єднуючи, координуючи та направляючи діяльність всіх служб і підрозділів підприємства на досягнення запланованої мети. У загальному вигляді специфічна мета діяльності служби контролінгу полягає у забезпеченні ефективності системи управління шляхом інформаційної та аналітичної підтримки керівників усіх рівнів у процесі прийняття ними управлінських рішень, направлених на забезпечення досягнення основних цілей підприємства. Ця підтримка здійснюється за допомогою спеціальних методів фінансового обліку, аналізу і розрахунку співвідношення затрат-надходжень, контролю за системою управління, виявлення й аналізу причин відхилень фактичних результатів від плану.

Слід зазначити, що вагомий внесок у дослідження теоретико-методичного базису контролінгу результативності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств здійснили такі вчені як: О. Бланк, А. Дайле, С.В. Данилочкіна, Н. Іванова, Т. Калайтан, О. Кармінський, В. Лаврененко, Е. Майер, Р. Манн, О. Павликівська, О.Прокопенко, С. Петренко, М. Пушкар, Л. Сухарева, О. Терещенко, І. Цигилик та інші. Переважна більшість дослідників аналізують зарубіжний досвід у формуванні прикладного інструментарію контролінгу результативності як інноваційної, так і інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання. Напрацьовано достатню кількість фокусних методів оцінювання та управління в даній сфері. Проте для посилення інноваційної складової економічного розвитку нашої держави та підвищення інвестиційної привабливості підприємств необхідно постійно удосконалювати параметричну модель контролінгу результативності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства.

Метою статті є опис моделі контролінгу результативності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства з огляду на зміни умов ведення бізнесу в неоекономіці.

Результати (викладення основного змісту). В сучасних умовах ведення підприємницької діяльності одним з прогресивних напрямів інформаційно-економічного розвитку підприємства є контролінг.

Контролінг на підприємствах вперше був запроваджений США на межі XIX та XX століть. Компанія "Santa Fe Railway System" у 1880 році для нагляду за використанням бюджетних коштів ввела посаду контролер. В цей час контролінг розглядався як система підтримки прийняття управлінських рішень і був сконцентрований переважно на фінансових питаннях. Не зважаючи на англomовне походження терміну, у Великій Британії та США його практично не вживають, використовують синонім управлінський облік [1]. Як зазначає в своєму дослідженні Брохун Н.С. [2, с. 50–51], більшість науковців, а саме 27 % схилиються до думки, що "контролінг" — система управління, що включає аналіз, управлінський облік, внутрішньогосподарський контроль; 18 % науковців розглядає "контролінг", як концепцію управління та як контроль за рівнем доходів і витрат; 14 % науковців вважає, що "контролінг" — це елемент управління; на ознаки «процес управління» та «синтетична дисципліна», що включає менеджмент, маркетинг, планування, облік і контроль припадає по 9 % думок; 5 % науковців вважає, що контролінг — це реалізація фінансово-економічної функції. Не зважаючи на таке різноманіття трактувань в сучасному світі служби контролінгу функціонують у більшості успішних компаній.

Саме система контролінгу вже зарекомендувала себе у якості нової концепції інформації і управління, що синтезує елементи планування, обліку, контролю та забезпечує як оперативне, так і стратегічне управління процесом досягнення цілей діяльності підприємства за певною результативністю. Система контролінгу та його інструментарій своєчасно сигналізують, коли виникають негативні відхилення та своєчасно дозволяють вжити заходів, що їм протидіють. Завдяки цьому контроль і управління переходять на більш високий щабель розвитку, підвищуючи ступінь відповідальності кожного окремого працівника. Прагнення до підвищення ролі самоконтролю і самоврядування змінюють взаємовідносини між працівниками підприємства, сприяють кращому взаєморозумінню між ними.

Важливу роль служба контролінгу відіграє у розвитку інноваційних та інвестиційних процесів на підприємствах. Як показує досвід розвинених країн, процеси створення та впровадження нової продукції, техніки, технології ефективно контролюються і управляються службами контролінгу інноваційних підприємств. Бюджетування, аналіз інвестиційної привабливості та розрахунок вартісних параметрів бізнесу займають ключове місце серед завдань контролерів. Система контролінгу є своєрідним механіз-

мом саморегулювання на підприємстві, що забезпечує зворотний зв'язок у контурі управління.

Контролінг результативності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства потребує відповідних параметрів результативності як інноваційної, так і інвестиційної діяльності з визначенням трендів їх змін. В даному дослідженні для здійснення контролінгових процедур пропонується параметрична модель яка має дуальний характер обумовлений природою об'єкта контролінгу. З одного боку вона включає параметри оцінювання результативності інноваційної діяльності суб'єкта господарювання, а з іншого — інвестиційної.

Так, серед параметрів оцінювання результативності інноваційної діяльності підприємства слід зазначити:

- P1_{inno} «Впровадження нових технологічних процесів»;
- P2_{inno} «Впровадження у виробництво інноваційних видів продукції»;
- P3_{inno} «Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової»;
- P4_{inno} «Кількість зареєстрованих патентів»;
- P5_{inno} «Реалізація інноваційних проектів».

Кількісні параметри результативності інноваційної діяльності підприємств України у 2013–2017 роках наведені в табл. 1.

У 2017 році в Україні впроваджено 1831 нових технологічних процесів, що на 16,2 % більше ніж у 2013 році, проте на 47,5 % менше за значення даного показника у 2016 році. Найбільше впровадили нових технологічних процесів підприємства м. Києва (30,0%), Харківської (12,6 %), Сумської (12,3 %) областей. Із загальної кількості впроваджених нових технологічних процесів у 2017 році 611 є маловідходними, ресурсозберігаючими. У 2017 р. вітчизняні підприємства впровадили 2387 інноваційних видів продукції. Це на 23,9 % менше ніж у 2013 році. Рекордним даний показник виявився у 2016 році — 4139 найменувань. Із загальної кількості впровадженої продукції 751 — це нові види машин, устаткування, приладів, апаратів тощо. Найбільшу кількість інноваційних видів продукції впроваджено на підприємствах Харківської (16,6 %), Запорізької (13,4 %), Львівської (10,3 %), Сумської (9,1 %) областей та м. Києва (8,3 %). Проте, незважаючи на досить високі абсолютні показники інноваційної активності підприємств України впродовж 2013–2017 років, питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової зменшилася більш ніж в 4,5 рази і склала лише 0,7 %.

Таблиця 1

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ У 2013-2017 РОКАХ *

Параметр	Показник	2013	2014	2015	2016	2017
P1inno	Впроваджено нових технологічних процесів	1576	1743	1217	3489	1831
	у т.ч. маловідходні, ресурсозберігаючі	502	447	458	748	611
P2inno	Впроваджено у виробництво інноваційних видів продукції, найменувань	3138	3661	3136	4139	2387
	з них нові види техніки	809	1314	966	1305	751
P3inno	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %	3,3	2,5	1,4	2,3	0,7
P4inno	Кількість зареєстрованих патентів					
	- винаходи	3635	3319	3014	2813	2590
	- корисні моделі	10137	9196	8153	9044	9442
	- промислові зразки	2010	2464	2521	2469	2390
	- знаки для товарів і послуг	14981	14698	12388	13618	15248
P5inno	Реалізація інноваційних проектів (Start-up)	113	84	131	173	219

*за даними [3, с.19-27]

Параметр P4inno «Кількість зареєстрованих патентів» характеризує результативність інноваційної діяльності, оскільки ілюструє креативність в генерації новацій. За оприлюдненою інформацією Укрпатенту на початок 2018 року в Україні оформлено 518,7 тис. охоронних документів [4, с. 15–21]. А саме, патенти на винаходи — 120731 од., патенти на корисні моделі — 122333 од., патенти на промислові зразки — 36013 од., свідоцтва на знаки для товарів і послуг — 236469 од. Як доводить статистичний аналіз даних табл.1, спостерігається негативна тенденція динаміки реєстрації патентів на винаходи і корисні моделі. Падіння складає 28,7 % та 6,9 % відповідно. Кількість зареєстрованих патентів на промислові зразки хоча і має позитивну динаміку за даними п'яти років (приріст скла-

дає 18,9 %), проте порівняно з 2015 роком відчутне падіння даного показника у 2017 році на 5,2 %. Складна політична та економічна ситуація, низький рівень фінансування фундаментальних і прикладних наукових розробок, зменшення кількості творців інновацій залишили негативний відбиток на даному індикаторі.

За даними світового рейтингу Startup Ranking [5] Україна у 2017 році посідає 42 місце (219 од.) серед 186 країн за параметром «Реалізація інноваційних проєктів (Start-up)». Позиція України свідчить як про потенційну інвестиційну привабливість інноваційного підприємництва в Україні, так і про перспективність нових проєктів щодо завоювання зовнішніх ринків. Якщо ж говорити про конкретні напрямки розвитку Start-up, варто відзначити, що на перші місця виходять: штучний інтелект, доповнена реальність, технологія Blockchain, використання дронів, інтернет речей, робототехніка, віртуальна реальність, 3D-принтери навчання.

В свою чергу параметри оцінювання результативності інвестиційної діяльності включатимуть:

- P1invest «Освоєння капітальних інвестицій»;
- P2invest «Обсяг іноземних інвестицій»;
- P3invest «Інвестиційна привабливість»;
- P4invest «Коефіцієнт інвестиційної результативності».

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у 2017 році складають 412,8 млрд грн, що на 22,1 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2016 року. Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, у 2017 році залишаються: промисловість — 33,1%, будівництво — 12,3%, сільське, лісове та рибне господарство — 14,0 %, інформація та телекомунікації — 4,1 %, оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів — 7,0%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність — 8,7%, державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування — 7,4 %.

В таблиці 2 наведені дані за 2013–2017 роки про капітальні інвестиції за різними джерелами фінансування (державний та місцеві бюджети, власні кошти підприємств та організацій, банківські кредити та позики, кошти іноземних інвесторів, населення, ін.).

Таблиця 2

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ
ФІНАНСУВАННЯ ЗА 2013–2017 РОКИ, МЛН ГРН¹

Показник	2013 р.		2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.	
Усього	249873,4	100%	219419,9	100%	273116,4	100%	359216,1	100%	448461,5	100%
у т.ч. за рахунок										
коштів державного бюджету	6174,9	2,5	2738,7	1,2	6919,5	2,5	9264,1	2,6	15295,2	3,4
коштів місцевих бюджетів	6796,8	2,7	5918,2	2,7	14260,0	5,2	26817,1	7,5	41565,5	9,3
власних коштів підприємств та організацій	165786,7	66,3	154629,5	70,5	184351,3	67,5	248769,4	69,3	310061,7	69,1
кредитів банків та інших позик	34734,7	13,9	21739,3	9,9	20740,1	7,6	27106,0	7,5	29588,9	6,6
коштів іноземних інвесторів	4271,3	1,7	5639,8	2,6	8185,4	3,0	9831,4	2,7	6206,4	1,4
коштів населення на будівництво житла	24072,3	9,6	22064,2	10,1	31985,4	11,7	29932,6	8,3	32802,5	7,3
інших джерел фінансування	8036,7	3,2	6690,2	3,0	6674,7	2,4	7495,5	2,1	12941,3	2,9

З таблиці 2 видно, що найвагомішим джерелом капітальних інвестицій впродовж останніх років залишаються власні кошти підприємств та організацій. Їх частка коливалася в межах 66–70 %. Проте реформа місцевого самоврядування позитивно впливає на обсяг капітальних інвестицій за рахунок коштів місцевих бюджетів і у 2017 році частка цих капітальних інвестицій склала 9,3 % від загальної їх суми, що більше ніж у 3 рази більше ніж у 2013 році.

В свою чергу інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів залишається досить низькою

¹ Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та за 2014–2017 роки без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

через ситуацію в якій з 2014 року перебуває Україна. Наслідком є зменшення обсягу іноземних інвестицій на 27 % у 2017 році відповідно 2013 року.

Таблиця 3

**ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ З КРАЇН СВІТУ В ЕКОНОМІКУ
УКРАЇНИ ЗА 2013–2017 РОКИ, МЛН ДОЛ США**

Показник	2013 р.		2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.		Тенденція до 2013 року
Усього	53704	100%	40725,4	100%	36154,5	100%	37513,6	100%	39144	100%	↓
Кіпр	17725,6	33,0	12769,4	31,4	10239,5	28,3	9690,1	25,8	10008,6	25,6	↓
Нідерланди	9007,5	16,8	6986,7	17,2	6184,7	17,1	5948,4	15,9	5292,9	13,5	↓
Велика Британія	2768,2	5,2	2153,4	5,3	1790,3	5,0	2008,7	5,4	2169	5,5	↑
Німеччина	2908,4	5,4	2105,2	5,2	1598,2	4,4	1584,6	4,2	1792,6	4,6	↓
Віргінські острови (Брит.)	2275,9	4,2	1988,3	4,9	1715	4,7	1683,1	4,5	1601,8	4,1	↓
Швейцарія	1351	2,5	1391,5	3,4	1390,8	3,8	1451,9	3,9	1537,6	3,9	↑
Франція	1520,5	2,8	1394,6	3,4	1305,4	3,6	1294,5	3,5	1346,6	3,4	↓
Австрія	2314	4,3	1648,7	4,0	1559,8	4,3	1268,2	3,4	1265,9	3,2	↓
Люксембург	555,8	1,0	398,8	1,0	363,9	1,0	964,2	2,6	942,3	2,4	↑
Польща	819,8	1,5	808,6	2,0	758,3	2,1	764,4	2,0	815,5	2,1	const
Угорщина	685,9	1,3	593,2	1,5	614,9	1,7	770,1	2,1	796	2,0	↑
Беліз	1026,6	1,9	652,5	1,6	535,1	1,5	604,2	1,6	600,6	1,5	↓
США	934,7	1,7	701,6	1,7	634,1	1,8	576	1,5	538,7	1,4	↓
Інші країни	9810,1	18,3	7132,9	17,5	7464,5	20,6	8905,2	23,7	10435,9	26,7	↑

Як видно з таблиці 3, ключовими інвесторами української економіки впродовж останніх п'яти років залишаються Кіпр та Нідерланди. Проте частка їх інвестицій поступово зменшилася внаслідок несприятливих факторів викликаних поточною ситуацією в Україні. Проте позитивну динаміку збільшення прямих інвестицій у економіку нашої держави демонструють Велика Британія (5,5% у 2017 році проти 5,2% 2013 року), Швейцарія (3,9% у 2017 році проти 2,5% 2013 року), Люксембург (2,4% у 2017 році проти 1,0% 2013 року) та Угорщина (2,0% у 2017 році проти 1,3% 2013 року). Решта країн, крім Польщі зменшила обсяги прямих інвестицій в Україну.

Параметр P4invest «Коефіцієнт інвестиційної результативності», який є відношенням ВВП до обсягу капітальних інвестицій демонструє результативність управління інвестиційною діяльністю. На рис.1. наведена динаміка даного коефіцієнта за 2013-2017 роки.

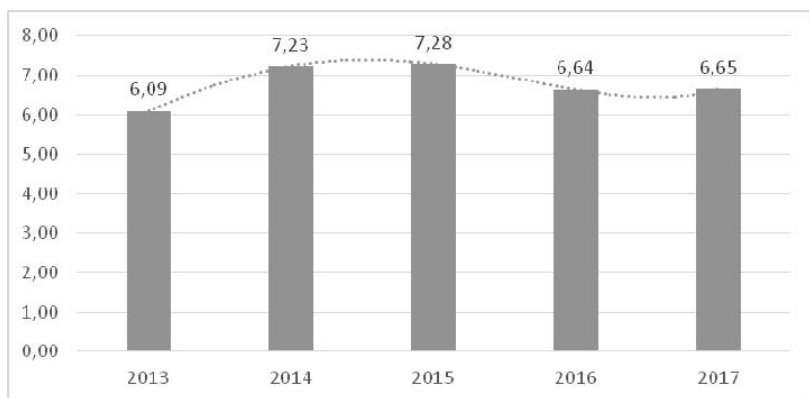

Рис. 1. Динаміка зміни коефіцієнта інвестиційної результативності в Україні за 2013–2017 рр.

Поліноміальна лінія тренду коефіцієнту інвестиційної результативності України свідчить про поступове її збільшення. Це є підставою для висновку контролера про покращення інвестиційного клімату в країні.

Значимість впровадження системи контролінгу для забезпечення ефективного управління підприємством обумовлюється рядом факторів: значним збільшенням масштабів виробництва, зрушеннями в економіці держави, непередбачуваністю і нестабі-

льністю зовнішнього середовища тощо. Налагоджена робота служби контролінгу виступає важливим чинником забезпечення конкурентоспроможності підприємства, оскільки дозволяє вирішувати у сукупності цілий ряд питань: стабільність бізнесу і його фінансів, антикризові заходи, виявлення та приведення в дію наявних внутрішніх резервів, оперативне та ефективне впровадження інновацій,

Висновки. Вирішення проблеми підвищення результативності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в Україні потребує розробки дієвих національних програм підтримки та стимулювання інноваційного розвитку, формування інноваційної культури та покращення інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання. Контролінговий інструментарій має стати у нагоді при досягненні очікуваного результату.

Список літератури:

1. Загородний А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О. Облік і аудит Термінологічний словник — Львів: “Центр Європи”, 2002. — с. 671.
2. Брохун Н.С. Що таке контролінг? / Н.С.Брохун// Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія економічні науки. № 4(42). 2018. — С.48–53.
3. Репіна І.М. Трансформаційний аналіз та прогноз розвитку інноваційного підприємництва в Україні / І.М.Репіна // Економіка України. 2018. № 11–12. — С. 19–27.
4. Шенкаренко М. Основні показники діяльності у сфері промислової власності у 2017 році / М.Шенкаренко // Інтелектуальна власність в Україні : науково-практичний журнал / ТОВ «Аспект — 2003»; Всеукр. Асоціація представників у справах інтелект. Власності (патентних повірених) — ВААП; голов. ред. Абдуліна І.В. — Київ.2018. — № 1. — С. 15–21.
5. Startup Ranking [Електронний кредити ресурс] Режим доступу: <https://www.startupranking.com/countries>

References:

1. Zahorodnyi A.H., Vozniuk H.L., Partyn H.O. Oblik i audyt Terminologichnyi slovnyk — Lviv: “Tsentr Yevropy”, 2002. — p. 671.
2. Brokhun N.S. Shcho take kontrolinh? / N.S.Brokhun// Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnologichnoho universytetu. Serii ekonomichni nauky. № 4(42). 2018. — P.48–53.
3. Riepina I.M. Transformatsiyni analiz ta prohnolz rozvytku innovatsiinoho pidpriemnytstva v Ukraini / I.M. Riepina // Ekonomika Ukrainy. 2018. № 11–12. — P. 19–27.

4. Shenkarenko M. Osnovni pokaznyky diialnosti u sferi promyslovoi vlasnosti u 2017 rotsi / M.Shenkarenko // Intelektualna vlasnist v Ukraini : naukovo-praktychnyi zhurnal / TOV «Aspekt — 2003»; Vseukr. Asotsiatsiia predstavnykiv u spravakh intelekt. Vlasnosti (patentnykh povirenykh) — VAAP; holov. red. Abdulina I.V. — Kyiv.2018. — № 1. — P. 15–21.

5. Startup Ranking [Elektronnyi kredyty resurs] Rezhym dostupu: <https://www.startupranking.com/countries>

УДК 338.2; 338.984

Кривещенко В.В.,

канд. екон. наук, доц.,

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Яковенко А.К.,

канд. соц. наук, проф.,

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ЛОГІСТИЧНІ ЧИННИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ У РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ МАРКЕТИНГОВИХ СИСТЕМ

LOGISTIC FACTORS AND INSTRUMENTS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN MARKETING SYSTEMS

Kryveshchenko V.V.,

PhD in Economics, Associate Professor,
SHEE «Kyiv National Economic
University named after Vadym Getman»

Iakovenko A.K.,

PhD in Sociology, Professor,
SHEE «Kyiv National Economic
University named after Vadym Getman»

АНОТАЦІЯ. В статті показано значущість і роль логістичних чинників та інструментів у розвитку сучасних маркетингових систем, підвищенні ефективності взаємодій між учасниками мереж створення цінності для споживачів. З урахуванням умов України, а також поточних і довгострокових тенденцій розвитку медіа-ринків, досліджено актуальні проблеми і можливості удосконалення маркетингових систем, зокрема інформаційно-комунікаційних підсистем, з використанням підходів і принципів омніканальності. Акцентовано увагу на резервах покращення бізнес-процесів і моделей вітчизняних підприємств, результативності взаємодій між ними і зі